

De jonge Klaas

Uitgegeven door: Makoenders

Wouter van Schie
© 2001

Personen:

Klaas de Koo

Piet van Dallemen, huidkleur donker, vriend van Klaas

Loesje, vriendin van de jongens

Klaas' vader, speelgoedwinkelier, Bertrand de Koo

Klaas' moeder, lichtelijk doof

Piets vader Henk de Zwart, de slager

Meneer van Leer, onderwijzer

Mevrouw de Groot, deftige vrouw uit het dorp

Postbode

Politieagent

Verpleger 1 (figurant)

Verpleger 2 (figurant)

LET OP: Met vetcursief zijn in de tekst aanwijzingen voor het spelen van dit stuk in Sinterklaastijd aangegeven.

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de auteur/uitgever worden vermenigvuldigd. Opvoeringen waarvoor deze tekst wordt gebruikt dienen - in verband met verschuldigde uitvoeringsrechten - vooraf te worden gemeld aan Makoenders/Wouter van Schie, bij voorkeur via e-mail: makoenders@kpnmail.nl.

Voor meer informatie en contact met Makoenders, zie www.makoenders.nl.

(Speelgoedwinkel, ook met feestartikelen. In elk geval ook een hobbelpaard. Vader Bertrand zit aan een tafeltje te werken aan een poppenwagen. Er zijn twee deuren. De deur rechts (gaat naar binnen open) leidt naar buiten, de deur links naar binnen, het huis in.) **(als dit stuk in Sinterklaastijd wordt gespeeld, kunnen er Sinterklaas-versieringen zijn)**

VADER: *(heeft snor; zit met hamer, spijkers en hout aan nieuw speelgoed te werken)* Klaas! Waar zit je! Klaas! Kom eens even een handje helpen voordat je naar school moet! Klaas!

MOEDER: *(op)* Riep je, Bertrand?

VADER: Ja, ik riep, ja.

MOEDER: Wat kan ik voor je doen?

VADER: Niets, niets.

MOEDER: Maar je riep toch?

VADER: Ja, maar ik riep niet jou...

MOEDER: Maar ik hoorde je toch duidelijk...

VADER: Vrouw, ik riep Klaas.

MOEDER: Wat zeg je? Speculaas?

VADER: *(luid)* Klaas! *(terzijde)* 't Is behelpen hoor met iemand die zo doof is...

MOEDER: Ik ben niet doof! Ik hoor alleen slecht... Wat is er met Klaas?

VADER: Ik riep hem.

MOEDER: O, riep je Klaas. Hè, zeg dat dan meteen... *(en gaat geïrriteerd af)*

KLAAS: *(op)* Hier ben ik vader, wat kan ik voor je doen?

VADER: Waar zat je nou? Waar bleef je toch?

KLAAS: Ik was met Piet aan het spelen...

VADER: O. En wat speelden jullie?

KLAAS: Verstoppertje... Piet zat op het dak, ik in de tuin...

VADER: *(kijkt eventjes verbaasd)* Goed. Maar daar moet je nu mee stoppen, eh..., met dat verstoppertje. Ik wil dat je mij even helpt met deze poppenwagen. **Hij moet klaar zijn voor als Zwarte Piet hier inkopen komt doen.** Ik moet hem helemaal in elkaar timmeren en dat kan ik niet alleen. Ik heb een beetje last van mijn duim.

Hier, houd eens vast, dan kan ik er even een spijker in slaan.

KLAAS: Vader, ik wil je best helpen, maar kunnen we het niet omdraaien?

VADER: *(draait poppenwagen om)*. Zo bedoel je? Kom op, hou eens vast...

KLAAS: Nee, vader ik bedoel, de rollen omdraaien: jij houdt hem vast en ik ga slaan.

VADER: Hmmm, daar zit wel iets in, ja... Ik heb toch al pijn aan m'n duim, ik heb er laatst per ongeluk op geslagen. Weet je wat? We doen het. We wisselen om. Kom maar. Zo, pak jij de hamer maar in je rechterhand, deze spijker in je linkerhand. *(geeft hamer en grote spijker)* Oké, en nu gaan we even oefenen. Kijk, ik hou het hier vast, daar komt de spijker, en dan sla je zo... *(Klaas begint al met slagbeweging)* Ho! Nee! Wacht! Straks pas!

KLAAS: Vader, dit moet gaan lukken, dat weet ik zeker.

VADER: Ik heb er ook het volste vertrouwen in, zoon.

(Vader houdt nu houtwerk vast, Klaas neemt de hamer, mikt een paar keer voor proef, en dreunt vervolgens keihard op de duim van zijn vader.)

VADER; *(brult het uit)* Ooooh! Aaahh Goh....gr.... *(rent heen en weer door de kamer heen)* Ooooh! Ieieieie! Uuuuu!

MOEDER: *(op, ziet situatie aan)* Klaas! Heeft je vader je geslagen? *(Klaas zegt niks, kijkt beteuterd; moeder boos op vader)* Bertrand, zeg dat het niet waar is!

VADER: Nee, hij heeft geslagen, aaaah!!! Niet ik! O, mijn duim!

MOEDER: Wat? Jij, klein brutaal, verwend gemeen krengetje! Dat is toch niet te

geloven... Heb jij je vader geslagen?

KLAAS: Maar..., maar... ik moest van hem met de hamer slaan, dat hadden we afgesproken....

MOEDER: Zijn jullie allebei gek geworden of zo?

KLAAS: Nee, ik ging vader helpen met de poppenwagen, met de hamer... en toen sloeg ik hem op zijn duim...

MOEDER: Nee toch?

KLAAS: ... per ongeluk...

MOEDER: De hamer kwam terecht op zijn duim, die...

KLAAS: ... die al pijn deed bij hem... *(moeder maakt gebaar van afgrijzen)*

VADER: 't Is verschrikkelijk! Vrouw, haal alsjeblieft gauw de verbanddoos en zoek een grote pleister voor me...

MOEDER: IJzer? Waar heb je nou ijzer voor nodig?

VADER: IJzer? Een pleister!*(zachtjes)* Dove kwartel!

MOEDER: We gaan niet schelden hè, ik hoorde wel dat je zei 'dove kwartel' ...! Ik haal gauw een pleister...

VADER: Je bent toch doof?

MOEDER: Wat? *(terzijde)* Soms wel, soms niet. Hangt er van af wat er wordt gezegd...

VADER: Je bent een bijzondere vrouw... Au! Mijn duim...

MOEDER: Kom maar, geef ik er even een kusje op... *(doet dat)*

VADER: *(schreeuwt het opnieuw uit)* Aaaaah! *(moeder af)*

KLAAS: Sorry, vader. Ik zal het nooit meer doen...

VADER: Nee, nou, je hébt het al gedaan... Nou ligt mijn duim helemaal in de vernieling. Ik kan niet meer werken.

KLAAS: Sorry, vader, sorry. Duizendmaal sorry. Sorry, sorry, sorry...

VADER: Jaja. Drie keer is wel genoeg. Maak jij nou maar deze poppenwagen verder in orde, want ik kan niks meer. Blijf vandaag maar thuis van school. Je doet gelukkig toch altijd zo goed je best, heb je me verteld. Oooooo!

KLAAS: Ja, vader.

VADER: Maak er geen rommeltje van...

KLAAS: Nee vader.

VADER: Je weet hoe het moet?

KLAAS: Ja, vader.

VADER: En je slaat niet op je eigen duim?

KLAAS: Nee, vader.

VADER: Goed zo. Succes ermee dan. Ik ga naar de dokter.

(wil weglopen, maar keert nog even terug)

VADER: O ja, en pas op voor dieven en inbrekers! Er is de laatste tijd een boef in ons dorp aan het werk...! Je weet maar nooit...!

KLAAS: Ja, vader...

(vader doet stofjas uit, hangt hem op en gaat naar buiten; Klaas gaat aan het werk, hij is druk bezig; dan komt Piet van rechts rennend de winkel binnen)

PIET: Hé, die Klaas!

KLAAS: Hoi.

PIET: Wat ben je aan het doen? Heb je je hier verstoppt? We hadden toch afgesproken dat we niet binnen mochten verstoppen...?

KLAAS: Ja, maar mijn vader riep me...

PIET: Nou en? Mijn vader roept mij ook wel eens. Maar dan ga ik ook niet altijd meteen...

HENK: *(stem klinkt van rechts achter het podium/coulissen)* Piet! Waar zit je? Thuiskomen! *(harder)* Thuiskomen!! Nu!!!

PIET: *(stoer)* Zie je, mijn vader roept me en ik blijf gewoon hier...
(Henk komt van rechts binnen, pakt Piet bij één oor en sleurt hem mee) Mee jij!
Naar huis! Snotverdikkeme! Je luistert ook nooit!

KLAAS: Nou daar zit ik dan. Mijn vader zwaar gewond, mijn vriend naar huis, en ik moet werken... Ik moet dat hobbelpaard nog maken en wit schilderen, ik moet...
Nou, ik neem even pauze hoor... *(kijkt door deur naar buiten; 'ziet' meneer Van Leer aankomen)* Ach jé, nee, daar hebben we mijn meester van school... meneer Van Leer, wat moet die nou hier?

VAN LEER: Iemand thuis?

KLAAS *(met 'volwassen' stem)*: Nee...

VAN LEER: O. *(zichtbaar door raam van deur; wil weglopen, maar bedenkt zich)*.
Vollék!

KLAAS: *(doet guw stofjas van vader aan, pakt snor met touwtje en doet deze om; verdraait zijn stem weer, en laat Van Leer binnen)* Dag meneer Van Leer, U bent er weer! Wat wenst u deze keer?

VAN LEER: Ik wou graag een bestelling doen. Maar ik heb ook iets met u te bespreken. Het gaat over uw zoon, Klaas.

KLAAS: Mijn zoon? Wat is er met hem?

VAN LEER: Ik wil eens even met u over hem praten...

KLAAS: Zegt u maar wat u op het hart heeft.

VAN LEER: Nu, het zit zo... Klaas is een bijzondere jongen...

KLAAS: Klopt meneer, dat zeg ik ook altijd tegen mijn vrouw. Dan zeg ik. Vrouw. Vrouw... onze Klaas is een bijzondere jongen, haha!

VAN LEER: Juist. Maar, weet u, op school doet hij niet wat je noemt erg zijn best...

KLAAS: O?

VAN LEER: Eigenlijk is hij maar in één vak goed.

KLAAS: Rekenen?

VAN LEER: Daarvoor staat hij een drie gemiddeld, meneer. Een lager cijfer heb ik nog nooit gegeven.

KLAAS: Hmm. O, nee, ach, het gaat natuurlijk om gymnastiek...

VAN LEER: Eh, nee meneer, integendeel. Een klein beetje klimmen kan hij wel, maar daarna houdt het al snel op. Klaas is een beetje stijve hark..., ik zou zeggen..., een houten Klaas...

KLAAS: *(beledigd)* Nou ja zeg...

VAN LEER: Voelt u zich niet beledigd, meneer! Maar neem dan Piet, de zoon van de slager. Die kan geweldig klimmen, springen en zo... Die zit voor je het weet boven op een dak, en roetst omhoog langs een schoorsteen. Hij...

KLAAS: ...Jaja, ik begrijp het al. Nou, vertel eens, wat kan Klaas dan wél goed?

VAN LEER: Klaas is goed in knutselen. Ja, én hij kan prachtige gedichten schrijven. Deze bijvoorbeeld heeft hij laatst gemaakt. 'Er waren eens een vogel en een mier. De vogel had het meeste plezier. Hij at de mier zo maar op. Zes hele poten, een rug en een kop.'

KLAAS: Merkwaardig versje meneer, merkwaardig...

VAN LEER: Dat wel. Maar toch knap van uw zoon... Maar, enfin, daarvoor kwam ik hier helemaal niet. Waar het om gaat is dit: uw zoon kan niet veel anders meer dan rijmpjes maken. Als hij een proefwerk of een schriftelijke overhoring inlevert, gaat het in z'n geheel op rijm... Dat is natuurlijk best geinig, maar het helpt hem zo weinig...

KLAAS: Dat rijmt meneer...

VAN LEER: Wat zegt u nu? Huh? O ja...Nou, zo gaat het nou bij hem de hele dag door. U ziet, het is aanstekelijk hoor...

KLAAS: Vermoeiend meneer, vermoeiend.

VAN LEER: Juist. Uiterst vermoeiend.

KLAAS: Wat denkt u eraan te gaan doen?

VAN LEER: Ik? Dat kom ik juist aan u vragen.

KLAAS: Aan mij? Nou, ik wou het maar zo laten. Wij hebben er hier thuis niet zo veel last van. Ik denk dat Klaas het alleen op school doet. Uit verveling...

VAN LEER: Verveling? Klaas verveelt zich? Meneer toch, uw Klaas is gewoon lui. L-U-I, lui! Niet vooruit te branden!

KLAAS: Inderdaad meneer, u heeft gelijk, u slaat de spijker op zijn kop! (*schudt hoofd van 'nee', heimelijk naar zaal*)

VAN LEER: Vandaar dat ik naar u ben toegekomen, om te kijken wat we hieraan kunnen doen.

KLAAS: Meneer, ik heb geen flauw idee. Ik sta vierkant achter mijn Klaas. Ik steun hem graag in alles wat hij doet, eh, ook als hij niks doet...

VAN LEER: Meneer, zo komt er niets van uw zoon terecht. Ik waarschuw u.

KLAAS: En ik waarschuw u ook. Ik ben trots op mijn zoon. En als hij niet wil leren, nou, helaas, pindakaas. Dan kan hij altijd nog hier in de cadeauwinkel aan het werk... En als u mij nu wilt verontschuldigen, dan kan ik tenminste weer aan de gang... Gegroet!

VAN LEER: Ook u gegroet! (*af; Klaas wil snor afdoen, maar hoort dat er mensen buiten bij de deur aankomen en houdt hem nog even op*).

KLAAS: (*voor zich uit*) Wat wilde hij nou eigenlijk bestellen...? Zal wel een smoes geweest zijn.

MEVROUW: (*op, komt winkel binnen samen met agent; ze heeft een paar flinke strepen lipstick op de wang; ze praat geaffecteerd*) Hier, agent, hier is-tie naar toe gerend, hij is de speelgoedwinkel ingegaan. Ik zag het van heel ver. Maar ik kan helemaal niet rennen. En ik ben een beetje bang voor die snotaap. Daarom heb ik u gehaald.

AGENT: Juist, mevrouwtje, dat heeft u heel goed gedaan. Oom agent zal het zaakje even oplossen.

KLAAS (*met volwassen stem*): Wat kan ik voor jullie betekenen?

MEVROUW: (*flink over de rooie*) Waar zit-ie? Waar is dat kreng?

KLAAS: Wie bedoelt u, mevrouw? Mijn zoon Klaas?

AGENT: Mevrouwtje, eh mevrouw de Groot, bedoelt het misdadiger dat bij haar op het dak is verschenen ten heden dage des een kwartier geleden. Zij is bang dat het de geld- en speelgoeddief is, die de laatste tijd zo druk bezig is in het land...

MEVROUW: Hij... hij... hij... liep zo maar over mijn dak heen, ik zag het door mijn dakraam, en dat terwijl ik... (*begint spontaan te huilen*)

AGENT: En dat terwijl het mevrouwtje, eh mevrouw, op dat zo gewichtige moment juist haar lippen zat te stiften ...

MEVROUW: Ik schrok me gewoon een hoedje, ik moest ontzétend niezen en nou zit m'n héle gezicht onder de lipstick... Ik eis een schadevergoeding! Ik eis een genoegdoening! Ik wil geld!

AGENT: Mevrouw de Groot wenst het schadevergoeding van des jonheeren Piet van Dallemen...

KLAAS: Dat is niet zo fraai... Tja, Piet is hier wel geweest, maar dat was maar heel kort. Hij is met zijn vader mee naar huis gegaan.

AGENT: U bent daar volkomen zeker van?

KLAAS: Ja.

AGENT: Dan hoeft u er ook niet aan te twijfelen. Gaat u mee, mevrouw de Groot, we gaan het slager en zijn zoon eens flink onder het handen nemen. Tot ziens meneer! (*agent af, mevrouw af, maar zij pikt nog net even gauw een stuk speelgoed uit de winkel mee zonder dat Klaas en agent het zien*)

KLAAS: Tot ziens! *(Klaas pakt de telefoon en belt naar Piets huis)*

KLAAS: *(nog steeds met volwassen stem)* Dag, meneer van Dallemen, mag ik Piet even van u hebben? *(houdt hoorn, waarin stevig wordt geschreeuwd, van oor weg)* Wat zegt u, ik mag hem de rest van mijn leven hebben...? O nee, ik dank u beleefd... *(nu gewone stem)* ...Piet, ben je daar? Luister! De politie en mevrouw de Groot zijn naar jou op weg. Je had het mens geloof ik een beetje de stuipen op het lijf gejaagd... Eh, ja, wat moest je daar dan ook op het dak? Naar de schoorsteen? O, op die fiets... Nou, sterkte met meneer agent! *(gaat weer aan het werk, ontdekt dat er een stuk speelgoed weg is, mompelt hier iets over, haalt schouders op en werkt weer verder)*

KLAAS: Ik weet toch zeker dat ik hier iets mis...

POSTBODE: *(op, staat zichtbaar voor de deur)* Joehoe!

KLAAS: *(met volwassen stem)* Hoejoe!

POSTBODE: *(luider)* Joehoe!!

KLAAS: *(ook luider)* Hoejoe!!

POSTBODE: Is daar iemand?

KLAAS: Ja, wie denk je dat er anders Hoejoe roept? Kom binnen!

POSTBODE: *(met enorm pakket)* Kijk eens aan, dit is voor jullie!

KLAAS: Dank u wel, postbode. We zullen het meteen openmaken. Goedendag! *(postbode blijft nieuwsgierig staan)*

KLAAS: U wordt bedankt, hoor! U kunt weer gaan...

POSTBODE: Ik ben heus niet nieuwsgierig hoor...

KLAAS: *(schertsend)* Nee, dat weet ik...

POSTBODE: ...maar ik zou wel graag willen weten wat er in dat pak zit...

KLAAS *(maakt het pak open; er zit een kleinere doos in het pak; en in dat pak zit weer een kleinere doos, en daarin weer een kleinere doos, ca. 10 x enzovoort; Klaas wordt steeds ongeduldiger, en postbode steeds nieuwsgieriger. In het laatst pakje zit een spiegel en een briefje; Klaas leest dit voor)* 'Kijk eens goed in de spiegel, dan zie je een grote sukkel. Ik heb je dus gefopt. Groeten van Piet.'

POSTBODE: Dat is me ook wat fraais! U bent een half uur aan het uitpakken en dan heeft u nog niks. Alleen een spiegeltje... Van zo'n snotaap. Wát een brutaliteit. God, wat flauw zeg!

KLAAS: *(nog steeds met volwassen stem)* Ach, je moet blij zijn met alles wat je krijgt... En je weet zelf hoe dat gaat met Piet van de slager. Een hart van goud, en altijd in voor een geintje...

POSTBODE: *(loopt hoofdschuddend weg, gaat naar buiten, af)* De jeugd van tegenwoordig... In mijn tijd durfden we zoiets niet... Nee... Dat durfden we niet...

PIET *(rent plotseling binnen)* Klaas, help! Ze zitten me achterna, help! ...Hé, wat zie je er gek uit, je lijkt zo net op je moeder...

KLAAS: Jajaja... Nou, Piet, stap maar gauw in dit grote pak...

PIET: Hoe vond je het cadeau?

KLAAS: Ja, het was wel leuk. Nou, vlug, verstop je. Ik plak het pak wel dicht. *(Piet kruipt in de grootste doos)*

AGENT *(op, samen met mevrouw De Groot)* Goedendag, meneer De Koo! Heeft u Piet van Dallemen gezien?

KLAAS: *(nu weer met volwassen stem)* Nee, dat heb ik niet.

MEVROUW: *(ook op)* Echt niet?

KLAAS: Bent u doof, mevrouw?

MEVROUW: Wat zegt u?

KLAAS: Of u doof bent!

MEVROUW: Zeg, ik ben je vrouw niet... Díe is pas doof!
MOEDER (*boos op, van binnen*): Wat hoor ik hier?! Sta jij mij een beetje belachelijk te maken, dove kwartel! (*tegen haar 'man'*) Bertrand, doe er wat aan! Hé, jij was toch naar de dokter? En waar is Klaas?
KLAAS: Ik ben al weer terug. Het gaat wel weer met mijn duim... En Klaas is naar school toe...
MEVROUW: Wát zei jij daar? Dove kwartel?
MOEDER: Je hoorde me wel!
MEVROUW: Wat zeg je?
PIET: (*vanuit de doos*): Goh, die hebben een goed gesprek, zeg, die twee ouwe taarten...
MEVROUW en MOEDER: (*kijken om zich heen waar het geluid vandaan kwam; dan tegen elkaar*) Zei jij ouwe taart tegen mij?!
PIET: Hahahaha! (*lacht in doos*)
MEVROUW en MOEDER (*tegen Klaas*) En sta jij ons een beetje uit te lachen...!
KLAAS: Ik heb niks gedaan...
MEVROUW: Nou, ik ga snel verder zoeken, hier is die Piet van Dallemen duidelijk niet meer.
PIET: (*vanuit doos*) Inderdaad.
MEVROUW (*tegen moeder*): Wat zei je?! Speculaas?
MOEDER: Wat zeg je?
MEVROUW: Laat maar waaien... (*af, maar pikt weer stiekem een stuk speelgoed mee*)
MOEDER: Lama's aaien...? (*hoofdschuddend af; links naar binnen*)
AGENT: Nou, de hartelijke groeten maar weer! (*af*)
KLAAS: Je kunt er weer uitkomen, Piet.
PIET: (*klimt uit doos*) Zo, dat was op het nippertje. Bedankt dat je me hebt geholpen.
KLAAS: Daar ben ik toch je vriend voor.
PIET: Dat weet ik, dat weet ik...

(*de bel gaat; Loesje staat voor de deur*)

PIET: (*doet open*) Hallo Loesje, wat moet je?
KLAAS: (*nu met gewone stem*) Hé, doe eens een beetje aardig tegen Loesje, Piet!
LOESJE: Hoi Klaas!
KLAAS: Hallo Loesje, kom binnen!
LOESJE: (*geschrokken*) Hoe... hoe... kom jij aan een snor?
KLAAS (*haalt snor eraf*): Zo heb je een snor, en zo heb je niets...
LOESJE: O, ik dacht al. Je leek je vader wel.
KLAAS: Ja, dat dachten er meer vandaag... Kijk, (*doet stofjas uit*) ik ben het echt zelf...
LOESJE: Ja, nu zie ik het pas goed...
PIET: Klaas heeft mij geholpen. Oom agent en zijn grootje zaten me achterna... En toen heb ik me hier in deze doos verstopt, en toen zagen ze me niet, en toen zijn ze weer weggegaan, en toen...
KLAAS: ...En toen kwam jij, Loesje. Wat kan ik voor je doen? Kan ik je ergens mee helpen?
LOESJE: Ikke... ik, eh... zag je niet op school en toen dacht ik dat je misschien ziek was. En omdat ik toch nog een autootje moest laten rippereren, ben ik maar eventjes gekomen. Kijk, dit autootje is stuk. (*laat autootje zien*) Ik hoopte dat jouw vader het misschien kan rippereren.
KLAAS: Dat zal helaas niet gaan, want mijn vader moet eerst zelf gerippereerd worden...

LOESJE: Hoe bedoel je? Is hij stuk?

KLAAS: Nou, hij heeft op zijn duim geslagen, of nee, eigenlijk heb ik hém op zijn duim geslagen, maar dat deed ik niet expres hoor; het was een ongeluk.

LOESJE: O, wat naar...

KLAAS: En daarom ben ik hier nu aan het werk. Zal ik je autootje gaan maken?

LOESJE: Heel graag! Nou, dan eh... dan ga ik maar weer. Dag lieve Klaas.

KLAAS: Dag, eh... lieve Loesje...

PIET: Lieve Klaas...? Lieve Loesje...?

(Loesje wil weglopen, Klaas doet quasi hoffelijk voor haar met een zwaai de deur open; vader De Koo komt juist binnen, met mitella, struikelt en valt precies boven op zijn duim. Klaas, Piet en Loesje verschrikt.)

VADER: Oooooooo! Nee! Aaaaaahh!

(moeder komt binnenrennen)

(Doek)